

NIET OR GEEN?

A one-page cheat sheet for Dutch learners

Use **geen** for an **indefinite noun phrase** - one that would use *een* or no article. Use **niet** for other kinds of negation. First ask: **what exactly am I negating?**

1. GEEN + INDEFINITE NOUN

GEEN REPLACES EEN OR THE ZERO ARTICLE

een / no article -> **geen**

Ik heb een auto. -> Ik heb geen auto.

I have a car. -> I do not have a car.

Zij koopt brood. -> Zij koopt geen brood.

She is buying bread. -> She is not buying any bread.

Er zijn kinderen buiten. -> Er zijn geen kinderen buiten.

There are children outside. -> There are no children outside.

Hij is geen dokter.

He is not a doctor.

2. NIET: GENERAL NEGATION

ACTIONS, QUALITIES, CIRCUMSTANCES OR A WHOLE SENTENCE

Ik werk vandaag niet.

I am not working today.

De koffie is niet warm.

The coffee is not warm.

Hij rijdt niet snel.

He does not drive fast.

We wonen niet in Amsterdam.

We do not live in Amsterdam.

Use **niet** with verbs, adjectives, adverbs, places and most complete statements.

3. A NOUN DOES NOT ALWAYS MEAN GEEN

DEFINITE NOUN PHRASE -> NIET

Use **niet** when the noun has **de/het**, a possessive, a demonstrative, or refers to a specific person or thing.

Ik koop de auto niet.

I am not buying the car.

Dit is niet mijn jas.

This is not my coat.

Ik ken die man niet.

I do not know that man.

Geen cannot combine with *de, het, mijn, deze, die...*

4. WHERE DOES NIET GO?

IN A NEUTRAL SENTENCE, NIET USUALLY COMES LATE

Ik werk morgen niet.

I am not working tomorrow.

Before a final infinitive, participle or separable part:

Ik kan morgen niet komen.

I cannot come tomorrow.

Ik heb de film niet gezien.

I have not seen the film.

Directly before the adjective, adverb or phrase being negated:

Zij is niet moe. / We gaan niet naar huis.

She is not tired. / We are not going home.

5. COMPARE THE MEANING

INDEFINITE: GEEN - SPECIFIC OR OTHER INFORMATION: NIET

Ik drink geen koffie.

I do not drink coffee.

Ik drink de koffie niet.

I am not drinking the coffee.

Zij leest geen boeken.

She does not read books.

Zij leest het boek niet.

She is not reading the book.

6. CONTRAST & SPECIAL CASES

NIET CAN STAND DIRECTLY BEFORE WHAT YOU CORRECT

Ik ga niet morgen, maar vrijdag.

I am not going tomorrow, but on Friday.

Ik heb niet één, maar twee katten.

I have not one, but two cats.

Quantity words: *niet veel, niet genoeg, niet alle*

Ik heb niet veel tijd.

I do not have much time.

Avoid double negation: *Ik heb nooit tijd.*

Not: *Ik heb nooit geen tijd.*

THE QUICK DECISION

1. Would the positive phrase use *een* or no article before a noun? -> **GEEN**
2. Does it have **de/het**, a possessive or demonstrative? -> **NIET**
3. Otherwise? -> usually **NIET**

COMMON MISTAKES

Ik heb niet auto. -> Ik heb geen auto.

Ik zie geen de auto. -> Ik zie de auto niet.

Zij is geen moe. -> Zij is niet moe.

A noun alone does not automatically require geen.

USEFUL CHUNKS

geen idee - no idea

geen probleem - no problem

geen zin - do not feel like it

ik weet het niet - I do not know

nog niet / niet meer - not yet / no longer